

ogsaa er ny, og som jeg finder Anledning til at nævne. Den vedrører Valget af Valgmænd til Landstingsvalgene. Hvor der skal vælges mere end to Valgmænd, sker Afstemningen jo nu i Henhold til Lister, der i Forvejen ere indgivne af et vist i Valgloven fastsat Antal Stillere. Nu have Erfaringerne vist, at der i ikke faa Tilfælde kun indgives een Liste. Det grelleste Eksempel havde man maaske her i København ved Landstingsvalget i Eftersommeren, hvor Resultatet paa Forhaand var givet, idet der kun blev indgivet een Liste, og hvor alle vidste, at Højrepartiet kunde tage vedkommende Landstingsmandat, som ogsaa med Rette tilkom det, idet Valget skyldtes, at en af Højres Landstingsmænd, Professor Matzen, var afgaaet ved Døden. Efter hvad der er oplyst for mig, paaførte dette Valg Københavns Kommune en Udgift af ca. 10,000 Kr., idet den var nødt til i Henhold til Valgloven, skønt der kun var een Liste, at have hele Apparatet i Orden med Valgsteder i alle Valgkredse, Listeførere o. s. v. Det maa erkendes, at dette, for ikke at bruge et stærkere Udtryk, er overflødig, da der kun kan vælges de paa den indgivne Liste opførte Valgmænd. Der vil ikke være det mindste til Hinder for, at naar der kun er indgivet een Liste, betragtes denne som valgt uden Afstemning. En saadan Bestemmelse vilde, som sagt, efter hvad Borgmester Dybdal har oplyst for mig, have sparet Københavns Kommune for en Udgift af 10,000 Kr. Det samme er sket andre Steder. Saa vidt jeg husker, havde man f. Eks. ogsaa i Horsens ved det sidste Valg kun een Liste. Jeg kan saa meget mere anbefale en saadan Ændring, som vi allerede i den i 1908 vedtagne kommunale Valglov have en Bestemmelse om, at for saa vidt der kun er een Liste, betragtes den som valgt uden Afstemning. Dette er den eneste Realitetsændring, hvis jeg maa bruge dette Udtryk om en saadan lille Ændring. I øvrigt er Lovforslaget i Overensstemmelse med, hvad der i Fjor blev vedtaget her, og jeg skal tillade mig at anbefale det til det høje Tings Velvillie.

Det andet Forslag, jeg skal have den Ære at forelægge for det høje Ting, er Forslag til Lov om Søfolks Adgang til at deltage i Folketingsvalg og Valg af Valgmænd til Landstinget. Det er et Forslag, der dels har været krævet fremsat, dels fra privat Side har været forelagt adskillige Gange her i Tinget. Jeg minder i saa Henseende navnlig om, at der ogsaa i Fjor var et saadant Forslag til Behandling her,

og at der den Gang saavel under Forhandlingerne her i Tinget som — saa vidt man kan se af den af Udvalget afgivne Beretning — ogsaa i Udvalget har været ret stor Enstemmighed om, at man burde gaa til at give Søfolk Adgang til at stemme, skønt de ikke kunne være til Stede paa Valgstedet. Desuden har der været, jeg vil ikke sige Enstemmighed om, men Sympati for ogsaa at give andre end Søfolk, som af forskellige Grunde have været forhindrede, Adgang til at stemme. Det sidste har jeg ikke medtaget i Forslaget. Det er ikke, fordi jeg ikke i og for sig har nogen Sympati med Tanken om ogsaa at give andre, som af forskellige Grunde kunne være fraværende, Lejlighed til at stemme, men dels fordi det vil være nødvendigt for Søfolkenes Vedkommende at have ganske specielle Regler, idet de ere henviste til at stemme paa Skibe i fremmede Havne, og Reglerne herom ville ikke staa i nogen som helst Forbindelse med de Regler, der maatte være gældende for at give andre Folk med lovligt Forfald Adgang til at stemme. Men dernæst tror jeg ogsaa, at Spørgsmaalet om i al Almindelighed at give fraværende Adgang til at stemme trænger til nærmere Overvejelse. Det frembyder Vanskeligheder, som i hvert Fald jeg ikke i Øjeblikket har været i Stand til at bortse fra. Jeg har derfor ikke anset det for rigtigt at „bebyrde“ Søfolks Valgret med disse Vanskeligheder. Jeg skal ikke komme særlig dybt ind paa dette, men blot f. Eks. minde om, at man havde tænkt, at der som lovligt Forfald foruden Sygdom og mange andre Ting skulde være en Bestemmelse, som gik ud paa, at vedkommende kunde betragtes som lovligt forhindret, hvis han skulde udføre en Forretning, og det, i Fald han ikke fik den udført den paagældende Dag, kunde siges at paaføre vedkommende et Velfærdstab. De Vanskeligheder, det vilde forvalde først Valgbestyrelsen og derefter ved Godkendelsen af Valget Folketinget at skulle skønne over, om de Grunde, der vare angivne til, at vedkommende havde indgivet Stemmeseddel uden selv at være til Stede, vilde efter min Mening — og den bestyrkes af Erfaringerne fra Norge — blive saa store, at jeg har mange Betænkeligheder ved til dette Lovforslag at knytte Forslag om Adgang for andre end Søfolk til at afgive Stemme uden at være til Stede. Hvad Søfolks Adgang dertil angaar, har jeg ikke nogen som helst Betænkelighed; jeg haaber, man hurtigt kan enes om Reglerne derfor, saa at Forslaget kan gennemføres allerede i denne Samling. Ogsaa dette Lovforslag